

Լ՝յս 113 ամեան ծերոյս մայրն իրմէն
ինք տարի յառաջ գերեզման մտեր էր
122 տարուան :

Ամերիկացի ընտանիք մը :

Նոնգեան գիշերն էր, գերմանացի
հին գաղթականներէն ընտանիք մը,
որոնք որդւոց որդի յաջորդելով, Իեն-
սիլվանիայի անտառներուն մէջ կը բը-
նակէին, նահապետական տան մը մէջ՝
վառարանի մը բոլորտիքը ժողոված,
թեթեւ ընթրիք մը կ'ընէին : Սեղա-
նին վրայ դրուած ձերմակ գինւոյ շիշերն
Հռենոսի գինեւէտ փունքը կը յիշեցը-
նէին : Արակարանին վերեւ հայրի փայ-
տէ սղտի շրջանակ մը՝ մէկգին տօ-
սախի ձիւղ մը, մէկալ գին որսի հրա-
ցան մը . շրջանակին մէջն ալ հաս-
տատուած էր մետաքսէ կապոյտ են-
թակայի մը վրայ խարտեաշ խոպոպի
փունջ մը : Լ՝յս ժամն գորովանաց և
յիշատակի ժամ մ'էր Վրիստոսի ծը-
նունդը կ'երգէին, և մանուկ Յիսուսին
վրայ կը խօսակցէին . շատ վայելուչ
էին այս վայրկենիս այն խարտեաշ մա-
զերն : « Երբնայէս ես ալ խարտեաշ
էի, ըսաւ ընտանեաց նահապետը . տե-
սէք այս գեղեցիկ խոպոպիքները, ա-
սոնցմով ատենաք այս ալևորեալ գլուխը
զարգարուած էր՝ ուր հիմա հազիւ քա-
նի մը արծաթի թեւեր կ'երևան : Հին
պատմութիւն մ'է ասիկայ, որ առանց
արցունքով ծնօտը թըջելու, չէր պատ-
մեր հայրս : Ստիկ ըրէք որդեակք, կա-
րելի է որ չկարենամ ասկէ ետեւ երգել
ձեզի հետ Վրիստոսի ծնունդը, և այն
ատեն այս պատմութիւնն ձեր սիրտը
շարժէ :

« Զորս տարուան էի, մազերս ալ
խարտեաշ և երկայն, որոնք թէ քա-
միէ, թէ անձրևի ատեն և թէ արևու՝
միշտ հովուն կը ծածանէին : Հայրս որ
ամէն օր զիս հետը կը տանէր, օր մ'ալ

անտառը տարաւ փայտ կտրելու հա-
մար : Խոշոր կացին մը ունէր, որուն
ամէն մէկ հարուածովը ամէն կողմանէ
կայծեր կը ցատքեցնէր : Ի՞նչպէս եղաւ
չեմ գիտեր, ձիւղ մը ինկաւ ոտիցս քով
որուն վրայ թռչունի բոյն մը կար, հա-
զիւ ծռեցայ որ առնում, սահեցաւ
ոտքս, և գլուխս եկաւ մեծ կոճղին
վրայ՝ ուր հայրս ձիւղերը կը զարնէր .
և նոյն միջոցին հայրս կացինը բարձրա-
ցուցած ըլլալով, չկրցաւ մէկէն կեցնել .
ես ալ տառապանաց աղաղակ մ'էր ար-
ձակեցի, ուսկից հայրս խեղքը կորսն-
ցուցած գետինն ինկաւ : Իայց շու-
տով զգաստացանք, ինքն իր վախէն
ես ալ գլխուս ցաւէն : Ի՞նչէն առաւ
զիս բազկացը մէջ և ոտուրներէս մինչև
գլուխս շօշափեց, կարծելով որ մեռած
եմ : Իայց երբոր տեսաւ որ շրթանցս
մէջէն պղտիկ մը կը ժպտէի, և մար-
մնոյս վրայ և ոչ իսկ արեան կաթիլ մը
կը տեսնուէր, ծնկան վրայ ընկաւ, և
արտասուաց կաթիլներով գոհութիւն
տուաւ Ետուծոյ : Ստք ելաւ և կրկին
անգամ կացինը ձեռք առնելու ժամա-
նակ, կոճեղ վրայ հոծ և երկայն խար-
տեաշ խոպոպիք մը գտաւ . առաւ զայն,
զիս ալ գրկեց, և խենթի պէս վազելով
մինչև խրճիթ բերաւ զիս, և մօրս ծըն-
կուրներուն վրայ հանգչեցուց : Ի՛հա-
ւասիկ որդեակք խոպոպիքներուն պատ-
մութիւնը, հայրս ուզեց որ միշտ վա-
ռարանին վրայ կենայ, որպէս զի բնաւ
չմոռնայ իր ընտանիքը՝ Ետուծոյ նա-
խախնամութեան բարիքը :

